

Geçici vergi için vergi ziyaı cezasının bu verginin ilgili olduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden, takdir komisyonu kararı, inceleme raporu veya kendiliğinden verilen beyannamenin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihe kadar hesaplanması gerekmekt

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.30/3014-344-728/10207
Tarih	03.03.2005

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.30/3014-344-728/10207

03.03.2005

KONU :

..... VALİLİĞİ

(Defterdarlık: Vasıtasız Vergiler Gelir Müdürlüğüne)

İLGİ: gün ve sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde alınan 9450 sayılı özelge incelenmiş ve aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

Bilindiği üzere; geçici vergi 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun mükerrer 120 nci maddesi ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddelerinde düzenlenmiş olup, bu maddeler uyarınca bir önceki takvim yılında dönemler halinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen geçici vergi, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmekte, mahsup dönemi geçtikten sonra bu vergiye ilişkin olarak ikmalen veya re'sen tarhiyat yapılması halinde de geçici vergi aslı aranılmaksızın bu vergi için vergi ziyai cezası kesilmekte ve mahsup tarihi esas alınmak suretiyle gecikme faizi hesaplanmaktadır.

Öte yandan, vergi ziyai 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 341 inci maddesinde mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesi olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 344 üncü maddesinde de vergi ziyasına sebebiyet verenlere uygulanacak vergi ziyai cezası düzenlenmiş ve bu maddede vergi ziyai suçu işleyenlere uygulanacak vergi ziyai cezasının ziyaa uğratılan verginin bir katına, bu verginin kendi kanununda belirtilen normal vade tarihinden cezaya ilişkin ihbarnamenin düzenlendiği tarihe kadar geçen süre için, bu Kanunun 112 nci maddesine göre ziyaa uğratılan vergi tutarı üzerinden hesaplanan gecikme faizinin yarısının eklenmesi suretiyle bulunacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümle vergi ziyai cezasının hesaplanması, cezaya ilişkin ihbarnamenin düzenlenme tarihine bağlanmakla birlikte ihbarnamenin düzenlenmesinin gecikmesi halinde idareden kaynaklanan bu gecikme nedeniyle mükelleflerin mağdur olmamaları için; vergi ziyai cezasının hesaplanmasında takdir komisyonu kararı veya inceleme raporunun yada kendiliğinden verilen beyannamenin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihin esas alınması uygun görülmüş ve buna ilişkin açıklama 280 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Ayrıca; 2000/6 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu İç Genelgesinde de gelir ve kurumlar vergileri için vergi ziyai cezasının taksit dönemleri dikkate alınmaksızın, ziyaa uğratılan vergi miktarı esas alınmak ve bu miktar gecikme faizine endekslenmek suretiyle hesaplanması gerektiği açıklanmıştır.

Yukarıdaki hükümler ve açıklamalar göz önüne alındığında, vergi ziyai cezasının gecikme faizine endekslenmesi suretiyle ceza hesaplanması işlemi, bir faiz hesaplama işlemi niteliği taşımamakta; sadece bu uygulama ile cezanın değerinin korunması amaçlanmakta, bunun sonucu olarak da geçici vergi için vergi ziyai cezasının bu verginin ilgili olduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden, takdir komisyonu kararı, inceleme raporu veya kendiliğinden verilen beyannamenin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihe kadar hesaplanması gerekmektedir.

Tarhiyat öncesi uzlaşmalarda ise vergi ziyai cezası, tarhiyatın ilgili olduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar hesaplanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yerine getirilmesini rica ederim.

Bakan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026